

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
«Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո»
ԻԱՄ խորհրդի
01/12/2011թ թիվ 75-Լ որոշմամբ

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է
ՀՀ կենտրոնական բանկում
«30» դեկտեմբերի 2011 թ

«Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո»
ԻԱՄ խորհրդի նախագահ

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ

----- Ներսես Երիցյան

----- Արթուր Զավադյան

ԿԱՆՈՆՆԵՐ RL 1-034

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՎՏՈԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂՆԵՐԻ ԲՅՈՒՐՈ» ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ
ԱՆՁԱՆՑ ՄԻՈՒԹՅԱՆ**

(ՀԱՄԱԼԻՐ ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐՈՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՆԿԱՏԱՄԲ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ)

ԳԼՈՒԽ 1.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կանոններով սահմանվում է «Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո» իրավաբանական անձանց միության (այսուհետ՝ Բյուրո) կողմից Բյուրոյի անդամ ապահովագրական ընկերությունների մոտ իրականացված համալիր ստուգման ժամանակ հայտնաբերված խախտումների համար կիրառման ենթակա պատասխանատվության միջոցների տեսակի և չափի որոշման մեթոդաբանությունը:

2. Սույն կանոններով չի կարգավորվում Բյուրոյի կողմից կարգապահական պատասխանատվության հետ կարգապահական պատասխանատվության ենթարկված անձին հանձնարարական (հանձնարարականներ) տալու, ինչպես նաև Բյուրոյի անդամությունից զրկում կարգապահական տույժի կիրառման մեթոդաբանությունը:

ԳԼՈՒԽ 2.

ՊՍՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

3. Համալիր ստուգման ժամանակ հայտնաբերված խախտումների համար պատասխանատվության միջոց կիրառելիս սույն կանոնների 2և 1-ով սահմանված աղյուսակով (այսուհետ՝ աղյուսակ) նախատեսված յուրաքանչյուր ուղղության համար սույն կանոններով սահմանված կարգով նշանակվում է մեկ պատասխանատվության միջոց՝ բացառությամբ սույն կանոնների 7-րդ կետով նախատեսված դեպքերի, այնուհետև բոլոր ուղղություններով նշանակված տուգանքները գումարվում են՝ կազմելով ընկերության նկատմամբ կիրառվող տուգանքի ընդհանուր չափը: Ընկերության նկատմամբ յուրաքանչյուր ուղղությամբ նշանակված տուգանքները և (կամ) նախազգուշացումները չեն միավորվում և կիրառվում են առանձին:

4. Ընկերության նկատմամբ կիրառվող պատասխանատվության միջոցի տեսակը որոշվում է աղյուսակով տվյալ ուղղության համար նշված համապատասխան կարգավորիչ գործակիցները բազմապատկելու միջոցով: Ընդ որում, կարգավորիչ գործակիցների արտադրյալը 0,5 կամ ավելի ցածր լինելու դեպքում տվյալ ուղղության գծով հայտնաբերված խախտումների համար ընկերության նկատմամբ նշանակվում է նախազգուշացում, իսկ ավելի բարձր լինելու դեպքում՝ տուգանք:

5. Սույն կանոնների 4-րդ կետով սահմանված կարգով տվյալ ուղղության գծով ընկերության նկատմամբ տուգանք նշանակվելու դեպքում այդ տուգանքի չափը որոշվում է համապատասխան կարգավորիչ գործակիցների արտադրյալը տուգանքի բազային չափով բազմապատկելու միջոցով: Այն դեպքերում, երբ Բյուրոյի խորհրդի (կարգապահական հանձնաժողովի) հիմնավորված կարծիքով տվյալ ուղղության գծով հայտնաբերված խախտումների (դրանց մի մասի) նկատմամբ ընկերության կողմից դրսևորվել է դիտավորություն, ինչպես նաև խախտմամբ այլ անձանց խոշոր վնասներ պատճառված լինելու կամ խախտման արդյունքում ընկերության՝ խոշոր չափերով անհիմն հարստանալու դեպքերում խախտում թույլ տված ընկերության նկատմամբ սույն կետի համաձայն կիրառման ենթակա տուգանքը կարող է համապատասխան չափով մեծացվել: Բոլոր դեպքերում, այն խախտումների համար կիրառվող տուգանքի չափը, որոնք

ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն Բյուրոյի համար առաջացրել են վնասներ, չի կարող պակաս լինել Բյուրոյին պատճառված վնասի չափից:

6. Բյուրոյի անդամ ապահովագրական ընկերությունների նկատմամբ նշանակվող տուգանքի բազային չափ է սահմանվում 50 000 Հայաստանի Հանրապետության դրամ գումարը:

7. Համալիր ստուգման արդյունքներով Բյուրոյի կողմից իրենց բնույթով և (կամ) ծանրության աստիճանով մյուս խախտումներից անհամեմատ տարբերվող խախտումներ հայտնաբերվելու դեպքում Բյուրոյի խորհուրդը (կարգապահական հանձնաժողովը) իրավասու է այդ խախտումներն առանձնացնել աղյուսակում նշված ուղղություններում ներառված խախտումների խմբից: Սույն կետի համաձայն առանձնացված խախտումների համար պատասխանատվության միջոց կիրառելիս Բյուրոյի խորհուրդը (կարգապահական հանձնաժողովը) առաջնորդվում է Բյուրոյի կանոնադրությամբ նախատեսված՝ պատժամիջոցների կիրառման ընդհանուր կարգով և կաշկանդված չէ սույն կանոններով սահմանված մեթոդաբանությամբ:

8. Սույն կանոնների համաձայն հաշվարկված՝ մեկ խախտման համար կիրառման ենթակա տուգանքի չափը Բյուրոյի անդամների ընդհանուր ժողովի կողմից սահմանված տուգանքի առավելագույն չափը գերազանցելու դեպքում որպես պատասխանատվության միջոց նշանակվում է տուգանքի առավելագույն չափը:

Ապահովագրական ընկերությունների ստուգման արդյունքներով կիրառվող պատասխանատվության միջոցների չափերի որոշման մեթոդաբանության աղյուսակ

ՈՐՎՈՒԹՅՈՒՆ, ՈՐՏԵՂ ՀԱՅՏԱՐՔԵՐՎԵՆ ԵՆ ԽԱՏՈՒՄՆԵՐ		Կ Ա Ր Գ Ա Վ Ո Ր Ի Չ Գ Ո Ր Ծ Ա Կ Ի Ց Ն Ե Ր																	Կարգավորիչ գործակիցների վերջնական արդյունքները				
		1	2				3			4			5			6				7			
		Չափուման բնույթը	Քախումների մասնապատկանությունը (ստուգման ընտանիքից)				Քախումներ ստուգման ընթացքում կամ պատասխանատվության միջոցի կիրառման պահին վերացված է, թե ոչ			Տվյալ ուղղության գնով հայտարարված խախտումների առկա մեկ կրթարդի կրկնությունը (առկա խախտումը վերացվելու հանձնարարական առկայությունը)			Ապահովագրիչների, ապահովագրված անձանց և ստանդարտների բացակայությունը (ամպլ ուղղության հետ կապված տարբեր թվաքանակում)			Ստուգող խմբի գնահատականը (այդ թվում՝ ստուգման ընթացքում ամպլ ուղղության մասով Բյուրոյի կողմից ընկերության համագործակցության մասով)				Հանգեցրել են արդյունավետ արձեղանի մրցակցության			
Հառ Բյուրոյի RI-027 կանոնների	Հառ պատժամիջոցների կառավորման				≤ 3%	3% < ≤ 10%	10% < ≤ 20%	20% <	Վերացված է	Վերացված է մասնակի	Վերացված չէ	1-ին անգամ	2-րդ անգամ	3-րդ և ավելի անգամ	Չկան	≤ 3%	3% <	Լավ	Բավարար	Անբավարար	Չեն հանգեցրել	Հանգեցրել են	
1	Որպես Բյուրոյի անդամ ներկայացվող պահանջներ	1	Չի կիրառվում				0.3	0.7	1.3	Չի կիրառվում			Չի կիրառվում			Չի կիրառվում			Չի կիրառվում				
2	Գովազդ և տեղեկատվության հրապարակում	1	Չի կիրառվում				0.3	0.7	1.3	0.5	1.1	2.4	Չի կիրառվում			0.8	1.1	1.3	1.0	1.5			
3	ԱՊՊԱ պայմանագրերի կերտում	3	1.5	0.8	1.1	1.7	2.5	0.5	1.0	2.0	0.8	1.7	3.6	1	2	4	0.8	1.2	1.6	1.0	1.8		
		4	1.7	0.9	1.3	1.9	2.9	0.6	1.1	2.2	0.9	1.9	4.1	1	2	4	0.8	1.2	1.7	Չի կիրառվում			
4	Ապահովագրավճարների հաշվարկում	2	1.0	1.5	2.3	3.4	0.7	1.3	2.6	1.0	2.2	4.8	1	2	4	0.8	1.3	1.8	1.0	2.0			
5	ԱՊՊԱ վկայագրերի պահպանում, հաշվառում և հսկողություն	6	1.8	0.9	1.4	2.0	3.0	0.6	1.2	2.4	0.9	2.0	4.4	Չի կիրառվում			0.8	1.25	1.7	Չի կիրառվում			
6	ԱՊՊԱ կտրոնների պահպանում, հաշվառում և հսկողություն																						
7	Ապահովագրական ընկերությունում հաշվառման տվյալներով առկա ԱՊՊԱ կտրոնների մնացորդի քանակի գույքագրում																						
8	Ապահովագրական գործակալների մոտ առկա ԱՊՊԱ կտրոնների մնացորդի քանակի գույքագրում																						
9	Անդամավճարներ և երաշխավորման ֆոնդ կատարվող վճարներ	7	1	Չի կիրառվում				0.3	0.7	1.3	0.5	1.1	2.4	Չի կիրառվում			0.8	1.1	1.3	Չի կիրառվում			
10	1. Ապահովագրական պատահարների գրանցում	8	2	1.0	1.5	2.3	3.4	0.7	1.3	2.6	1.0	2.2	4.8	1	2	4	0.8	1.3	1.8	1.0	2.0		
	2. Ապահովագրական հատուցումների կարգավորում																						
	3. Վնասների գնահատում և փորձաքննություն	9	1.8	0.9	1.4	2.0	3.0	Չի կիրառվում			0.9	2.0	4.4	1	2	4	0.8	1.3	1.7	Չի կիրառվում			
11	Բյուրոյի կողմից ստված հանձնարարականների, ինչպես նաև վերահսկողական ուղղիչ միջոցառումների ժամանակ ձեռք բերված պայմանավորվածությունների կատարում	10	2	Չի կիրառվում				0.7	1.3	2.6	1.0	2.2	4.8	Չի կիրառվում			0.8	1.3	1.8	Չի կիրառվում			
12	Օրենքով և (կամ) Բյուրոյի կանոններով նախատեսված այլ պահանջների պահպանում, այդ թվում՝	11	1	0.5	0.8	1.1	1.7	0.3	0.7	1.3	0.5	1.1	2.4	1	2	4	0.8	1.1	1.3	1.0	1.5		
			12	1.5	0.8	1.1	1.7	2.5	Չի կիրառվում			0.8	1.7	3.6	Չի կիրառվում			0.8	1.2	1.6	1.0	1.8	
			13	1.1	0.6	0.8	1.2	1.9	0.4	0.7	1.5	0.6	1.2	2.7	Չի կիրառվում			0.8	1.1	1.4	Չի կիրառվում		